

5. lekce (Bartoňkova skripta)

1. K uvedeným tvarům vytvořte imperfektum:

	imperfektum	překlad
defendunt	_____	_____
regis	_____	_____
erudit	_____	_____
tribuimus	_____	_____
deletur	_____	_____
sunt	_____	_____
petunt	_____	_____
paremus	_____	_____
laudantur	_____	_____
sedes	_____	_____
colit	_____	_____
potest	_____	_____
scis	_____	_____
mittimus	_____	_____
mutatis	_____	_____
dormimus	_____	_____

2. K uvedeným tvarům vytvořte futurum I.:

	futurum I.	překlad
vivo	_____	_____
vincitis	_____	_____
agis	_____	_____
tribuimus	_____	_____
doces	_____	_____
adsumus	_____	_____
statuimus	_____	_____
parent	_____	_____
erratis	_____	_____
discit	_____	_____
clauditis	_____	_____
prosumus	_____	_____
munio	_____	_____
mittimus	_____	_____
canto	_____	_____
video	_____	_____

3. Určete slovesné tvary a přeložte je:

	osoba	číslo	způsob	čas	rod	konjugace	překlad
<i>laudat</i>	3.	<i>sg.</i>	<i>ind.</i>	<i>préz.</i>	<i>akt.</i>	1.	<i>on chválí</i>
dormiunt							
mittebatis							
claudet							
ducebatis							
necant							
este							
constituere							
agunt							
dormiam							
dividemus							
scribamus							
lege							
prodestis							
curris							
pugnabas							
sentiunt							
vincemus							
dicebas							
clamabit							
noces							
venitis							
videbo							
habebat							
munite							
vivite							
custodient							

4. Přiřaďte ke tvarům od slovesa scribere správný překlad:

scribam	budu psát
scribebam	napiše
scribo	píše
scribebat	píšeš
scribet	pište
scribit	píšu
scribis	psal
scribite	psal jsem
scibebat	psali jsme

scribemus	piš
scribunt	budete psát
scribetis	psal
scribe	píšou
scribebamus	budeme psát

5. Doplňte tabulku a porovnejte:

<i>probo</i>	<i>habeo</i>	<i>scribo</i>
probabo		
		scribebam
probant		
	habebunt	
probabant		
	habet	
		scribet
probabat		
		scribimus
probabimus		
	habebamus	

6. Přeložte následující tvary a vysvětlete, čím se liší:

reget — delet — puniet
 gere — lege — parte — tace — stulte
 clamabo — probo — scribo — monebo — improbo
 colam — ambulabam — naturam — audiam

7. Nahrad'te zájmeno *is, ea, id* zájmenem *hic, haec, hoc*:

1. Ea femina mater mea est.
2. Ad eum curram.
3. Milites nostri eam urbem defendent.
4. Libros eorum noctu¹ legebam.
5. Rex id bellum gerebat.
6. Incolae eius urbis deos Romanorum non colebant.
7. Ea animalia in silva saepe videbam.
8. Iis hominibus verum² non dicam.
9. Voces earum puellarum non audiebamus.
10. Cives contra eos hostes pugnant.
11. Puer eam puellam amabat et dona ei portabat.

¹ Ustrnulý tvar „v noci“.

² vĕrum, ĭ, n. „pravda“

8. Přeložte pomocí *cum historicum*, pokud je to možné:

1. Když strážci spali, zloději kradli.³

2. Když se nepřátelé přibližovali, naši vojáci opevňovali tábor.

3. Když uvidím tvoje děti, pozdravím je.

4. Když učitel vypravoval o slavných spisovatelích, žáci se smáli.

5. Když jezdci vítězili, naši vojáci žádali o mír.⁴

9. Doplňte správné tvary do vět a určete, o jaký typ věty se jedná:

1. Cives Romani consules petebant, ne bellum (*gerere*) _____ .
2. Parentes liberos mittebant, ut homines miseros (*adiuvare*) _____ .
3. Magistri discipulos saepe monebant, ut linguam Latinam industrie (*discere*) _____ .
4. Incolae urbis muros altos aedificabant, ne urbs oppugnari (*posse*) _____ .
5. Multos libros legebam, ne stultus (*esse*) _____ .
6. Viri docti cives orabant, ne homines improbos et malos consules (*creare*) _____ .

10. Proved'te rozbor vět a věty přeložte:

1. Mater pueris imperabat, ne in silva dormirent.

2. Milites Romanorum oppida multarum gentium expugnabant et milites eorum vincebant.

3. Rex cum regina in arce alta beate vivebant et multos liberos habebant.

4. Scriptores de malis moribus civium semper scribebant et scribent.

5. Viri docti dominis persuadere non poterant, ne servos suos severe punirent.

11. Doplňte jméno ve správném pádě:

1. (*Canes feri*) _____ valde timeo.
2. Magister (*pueri*) _____ interrogabat.
3. Matres (*liberi*) _____ timent.
4. (*Amicus meus*) _____ semper adiuvabo.
5. Legati (*multae gentes*) _____ ad (*Romani*) _____ veniebant, ut pacem peterent.

³ zloděj: *fūr*, *fūris*, m.; krást, tj. páchat krádež: *furtum*, *ī*, *n. committō*, *ere*.

⁴ žádat o mír: *pācem petere*.

6. Medici (*salus*⁵ *nostra*) _____ curant.
7. (*Leges iustae*) _____ parebimus.
8. Mater (*cibus*) _____ parabit.
9. (*Homines inhonesti et perfidi*) _____ non aderitis.
10. Milites nostri contra (*rex finitimorum*) _____ pugnabant.
11. (*Poetae clari Romanorum*) _____ semper memoria tenebunt.
12. (*Homo piger et stultus*) _____ non laudatur, sed monetur.
13. Filii mei in (*hortus noster*) _____ ambulabant.
14. Haec terra plena (*argentum et aurum*) _____ est.

⁵ *salūs, ūtis*, f. „zdraví“, „blaho“, „spása“